

TRI PITANJA DR. TOMISLAV GOMERČIĆ NA MOLATU OTVORIO ISTRAŽIVAČKI CENTAR ZA DUPINE

U hrvatskom je moru ostao samo dobri dupin

Dupini u Hrvatskoj u pedeset posto slučajeva stradavaju od djelovanja čovjeka, a drugi dio strada prirodnom smrću. Godišnje u Hrvatskoj strada između 15 i 20 životinja

PIŠE LADA BURČUL

Prije nekoliko dana na otoku Molatu otvoren je Međunarodni istraživački centar za dupine, čije je osnivanje inicirao dr. Tomislav Gomerčić sa Zavoda za biologiju zagrebačkog Veterinarskog fakulteta, nastojeći napraviti istraživačku postaju za znanstvenike i istraživače na terenu, bazu za rad, prezentacije i održavanje predavanja, kao i mjesto za posjetitelje koji žele steći znanja o morskim sisavcima koji žive u Jadranskom moru. Najveći hrvatski stručnjak za dupine, 40-godišnji Tomislav Gomerčić, na ovaj je način stvorio uvjete i za provođenje projekta „Spašavanje posljednjih jadranskih dupina“.

Dvije istraživačke brodice

- Što podrazumijeva provođenje projekta i koliko je ljudi uključeno u rad Centra?

- Projekt ima naziv „Spašavanje posljednjih jadranskih dupina“ jer se bavimo morskim sisavcima, a još prije 50 godina u hrvatskom

je moru živjela i sredozemna medvjedica, kao i obični dupin (*Delphinus delphis*) koji je tada bio najčešći dupin u hrvatskom dijelu Jadranskog mora. Danas te dvije vrste morskih sisavaca više ne žive u Jadranskom moru. Jedini stalnoživući dupin u Hrvatskoj je danas dobri dupin (*Tursiops truncatus*). U koordinaciji poslova Centra sudjeluje pet do deset ljudi, uz značajan angažman studenata veterine i biologije. Raspoložemo sa dvije istraživačke brodice koje nam omogućuju rad na terenu. Nautičari i ljudi s mora projektu mogu pomoći tako da nam dojavljuju viđenja dupina, koja se potom unose u internetsku bazu podataka CROdolphin. Na temelju fotoidentifikacije do sada možemo pojedinačno razlikovati više od 250 dupina. U bazi se može vidjeti kako ti dupini izgledaju i gdje su viđeni. Na taj način možemo pratiti kretanja dupina, kako veliko područje koriste, gdje su im mjesta koja češće posjećuju, koji se dupin s kojim nalazi u skupini. U slučaju nalaza nasukanog ili mrtvog dupina, potrebno je što prije

Dr. Tomislav Gomerčić: Najbolja lokacija Centra je na otoku kako bi se što uspješnije mogao provoditi istraživački rad na moru DANKO MIHALIĆ

dojaviti na 112 ili u Centar na 095/9022-610.

- Koji je najčešći uzrok stradavanja dupina u Jadranskom moru?

Deset godina od ideje

- Dupini u Hrvatskoj u pedeset posto slučajeva stradavaju od djelovanja čovjeka (mreže, namjerna ubijanja, a drugi dio strada prirodnom smrću. Godišnje u Hrvatskoj strada između 15 i 20 životinja. Od 1990. smo pregledali više od 280 lešina dupina, svi kosturi i uzorci su pohranjeni na Zavodu za anatomiju Veterinarskog fakulteta. Jedna smo od rijetkih država koja takva istraživanja sustav-

no provodi toliko dugo. Na temelju takvih istraživanja, koja se provode na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, možemo saznati jako puno o dupinima. Tako smo saznali koje vrste dupina zalaze u hrvatsko more (dobri dupin, plavobijeli dupin, glavati dupin, krupnozubi dupin, veliki sjeverni kit) i koliko često se pojavljuju. Možemo znati dobnu strukturu populacije, uzroke stradavanja, bolesti koje se pojavljuju kod dupina, anatomske i genetske osobitosti dupina, ali i zagađenost mora.

- Međunarodni istraživački centar za dupine osnovali ste na Molatu, postoji li po-

seban razlog za odabir tog otoka?

- Ideja o osnivanju Centra rodila se prije deset godina, no birokracija je onemogućila pronalaženje objekta koji bismo dobili u koncesiju, kao i gradnju velikog Centra na Ugljanu, za koji smo imali sredstva. Na kraju smo na Molatu kupili malenu kamenu kuću s dvorišnom konobom koju smo obnovili i napravili Centar u manjem obliku, a u konobi smo napravili izložbeni prostor vezan za dupine. Najbolja lokacija Centra je na otoku kako bi se što uspješnije mogao provoditi istraživački rad na moru - kazao je dr. Gomerčić.